

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 238/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Mgr. Tomášom Jakubíkom, advokátom, Fraňa Mojtu 43, Nitra, proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5Up/1764/2025 zo 17. decembra 2025, uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5Up/1764/2025 z 19. januára 2026 a uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5Up/1764/2025 z 12. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) rozhodnutiami všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Opakované uvedenie nesprávnej spisovej značky napadnutých rozhodnutí sp. zn. 5Up/1974/2025 v ústavnej sťažnosti vrátane petitu ústavný súd považoval len za zrejmu nesprávnosť a, vychádzajúc z príloh sťažnosti, vymedzil predmet konania pred ústavným súdom uvedením správnej sp. zn. 5Up/1764/2025.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola žalovanou v upomínacom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5Up/1764/2025 o zaplatenie 62 777 eur s príslušenstvom.

3. Žalobkyňa v podanom návrhu na platobný rozkaz tvrdila, že sťažovateľka sa bezdôvodne obohatila na jej úkor tým, že jej pod nátlakom po dobu viac ako jedného roka posielala finančné prostriedky, ktoré označila ako „vrátenie pôžičky“, čo preukazovala výpisom z jej bankového účtu. Žalobkyňa tak predložila v upomínacom konaní súdu jediný dôkaz, ktorý nesvedčil v jej prospech a vyvracal tvrdenie, na ktorého podklade žiadala vydať platobný rozkaz.

4. Okresný súd napriek tomu bez listinného dôkazu, ktorý by riadne preukazoval uplatnený nárok, vydal platobný rozkaz, ktorým sťažovateľku zaviazal na úhradu uplatneného nároku. V uvedenej veci bol postup okresného súdu hrubo v rozpore s § 3 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“), keďže uplatnený nárok nebolo možné odôvodnene predpokladať, teda neboli splnené podmienky na vydanie platobného rozkazu. Týmto postupom okresný súd neprimeraným spôsobom zvýhodnil jedného účastníka konania, keď tomuto poskytol práva bez opory v zákone, a to na úkor práv druhého účastníka konania.

5. Sťažovateľka zastúpená advokátom podala proti platobnému rozkazu v zákonnej lehote odpor, avšak neurobila tak na predpísanom formulári, predpísaným spôsobom, a preto bol jej odpor odmietnutý. Proti uzneseniu o odmietnutí odporu z 19. januára 2026 podala sťažovateľka odvolanie. Okresný súd uznesením z 12. februára 2026 uznesenie o odmietnutí odporu potvrdil, poukazujúc na zákonnú úpravu, ktorá v prípade odporu podaného elektronicky určuje predpísaný formulár.

6. Takýto postup súdu je podľa sťažovateľky neprípustne formalistický. Napriek viacerým rozhodnutiam, ktoré legalizujú a legitimizujú tento postup, možno nájsť aj rozhodnutia (III. ÚS 380/2020, I. ÚS 484/2020), ktoré prílišný formalizmus neakceptujú.

7. Sťažovateľka tiež namieta, že v právnej praxi neraz vznikne stav, keď právoplatné a vykonateľné rozhodnutie v dôsledku procesnej chyby priznáva nárok, ktorý nemá oporu v zákone či dokonca neexistuje. Ak by takýto nárok prešiel spravodlivým súdnym procesom, obstať by nemohol. Nie vždy sú takéto prípady sprevádzané pasivitou dotknutého účastníka obdobne, ako to je v prípade sťažovateľky, ktorá napriek nepreukázanému nároku prehrala kvôli procesnej chybe. Takýto proces nemožno hodnotiť ako spravodlivý. Napadnuté rozhodnutia podľa sťažovateľky popierajú základné princípy demokratického a právneho štátu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 47 ods. 2 charty) rozhodnutiami okresného súdu vydanými v upomínacom konaní, teda platobným rozkazom, uznesením o odmietnutí odporu z 19. januára 2026 vydaným vyšším súdnym úradníkom a uznesením o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o odmietnutí odporu z 12. februára 2026.

II.1. K namietanému porušeniu práv platobným rozkazom a uznesením o odmietnutí odporu:

9. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na jeden zo základných princípov konania o ústavných sťažnostiach, ktorým je princíp subsidiarity. V zmysle uvedeného princípu zakotveného v čl. 127

ods. 1 ústavy poskytuje ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

10. V rozsahu proti platobnému rozkazu, proti ktorému podala sťažovateľka odpor, a uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o odmietnutí odporu, proti ktorému podala sťažovateľka sťažnosť, nie je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti, keďže o odpore mal rozhodnúť a rozhodol okresný súd a o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka mal rozhodnúť a rozhodol uznesením sudca okresného súdu. Tieto právomoci vylučujú právomoc ústavného súdu proti platobnému rozkazu a uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podľa § 132 ods. 1 (prvá alternatíva) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), čo odôvodňuje jej odmietnutie v tomto rozsahu podľa § 56 ods. písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnej.

II.2. K namietanému porušeniu práv uznesením o odmietnutí sťažnosti:

11. Sťažovateľka namieta predovšetkým prílišný formalizmus pri posudzovaní ňou podaného odporu proti platobnému rozkazu (na nesprávnom elektronickom formulári), v ktorého dôsledku bola bez riadneho prejednávania uplatneného nároku nespravodlivo zaviazaná k úhrade pohľadávky.

12. Ústavný súd opakovane konštatuje, že ustanovenia zákona o upomínacom konaní poskytujú alternatívny spôsob riešenia sporov o peňažné plnenie a upravujú výlučne elektronické konanie, v ktorom sa rozhoduje o vydaní platobného rozkazu. Ide o elektronickú alternatívu k už existujúcemu režimu platobného rozkazu podľa Civilného sporového poriadku. Zákon predpokladá posielanie návrhov vo forme štandardizovaných elektronických formulárov zverejnených na webovom sídle ministerstva spravodlivosti. Štandardizované formuláre sprevádzajú celé konanie, a to aj pre prípad podania odporu, ak je tento podaný elektronickými prostriedkami. Vzhľadom na to, že ide o alternatívny spôsob riešenia konkrétneho druhu sporov, ktorého účelom bolo najmä urýchlenie vyriešenia určitej sporovej agendy, zákonodarca vyžaduje pre tento typ súdneho konania formálnu prítomnosť v podobe formulárového konania (m. m. IV. ÚS 270/2025).

13. Porušenie formálnej prítomnosti pritom zákon o upomínacom konaní rovnako prísne aj sankcionuje bez možnosti uplatnenia moderácie. Podľa § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní ak sa odpor podáva elektronickými prostriedkami, musí byť podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára.

14. V tejto veci okresný súd sťažovateľke zrozumiteľne a vyčerpávajúco vysvetlil, v čom spočívajú vady ňou podaného odporu, ako mal byť odpor správne podaný, aby spĺňal podmienky vyplývajúce zo zákona o upomínacom konaní. Na podporu svojich záverov okresný súd poukázal na ustálenú recentnú judikatúru ústavného súdu v obdobných veciach. Sťažovateľka síce podala odpor elektronicky, ale nie prostredníctvom na to určeného formulára (čo napokon v ústavnej sťažnosti

potvrdila). Podstatné je, že mala objektívnu možnosť riadne uplatniť svoje procesné práva, t. j. podať odpor, a bolo na jej zväžení, akou formou tak urobí. Jedinou požiadavkou bolo, aby táto forma vyplývala z ustanovení zákona o upomínacom konaní. Pokiaľ si zvolila formu elektronického podania s vopred nastavenými pravidlami, o ktorých bola preukázateľne poučená, jej argumentácia týkajúca sa nadmerne formalistického prístupu okresného súdu pri posúdení splnenia podmienok na podanie odporu vyžadovaných zákonom o upomínacom konaní neobstojí. Nedodržaním prísne stanovených a vyžadovaných formálnych podmienok na podanie odporu sa sťažovateľka sama vystavila zákonom predvídanému následku v podobe odmietnutia odporu podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní. V takom prípade už okresný súd nemal povinnosť vysporiadať sa s podaným odporom z hľadiska relevantnosti v ňom uvedených námietok. Ak teda okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o odmietnutí odporu zamietol na už popísanom základe, nemožno také rozhodnutie považovať za arbitrárne a ústavne neudržateľné. Prílišným formalizmom (ako to uvádza sťažovateľka) potom nemožno nazvať rešpektovanie *ratio legis* dotknutých ustanovení zákona o upomínacom konaní aplikovaných okresným súdom a spočívajúcich vo vyžadovaní určeného elektronického formulára (pre upomínacie konanie) ako podmienky na meritórne posúdenie námietok uplatnených v odpore.

15. Ústavný súd už uvedenú problematiku používania elektronických formulárov v upomínacom konaní opakovane riešil, pričom dospel k obdobným právnym záverom ako v tomto prípade (IV. ÚS 118/2020, IV. ÚS 369/2020, I. ÚS 472/2020, II. ÚS 177/2020, I. ÚS 479/2020, I. ÚS 37/2021, I. ÚS 141/2021, IV. ÚS 208/2021, III. ÚS 326/2022, I. ÚS 464/2022, II. ÚS 524/2022, III. ÚS 551/2022, II. ÚS 588/2022, IV. ÚS 12/2023, III. ÚS 294/2023, II. ÚS 322/2023, I. ÚS 400/2023, III. ÚS 338/2024). Súčasne ústavný súd posudzoval súlad § 11 ods. 2 a § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní s čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 Dodatočného protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), pričom nálezom sp. zn. PL. ÚS 10/2023 z 24. januára 2024 návrhu na vyslovenie nesúladu daných ustanovení s ústavou a dohovorom nevyhovел, teda konštatoval, že napadnuté ustanovenia sú v súlade s napadnutými referenčnými článkami ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu.

16. Od uvedených ustálených záverov sa preto ústavný súd nemal dôvod odchyliť ani v tejto prejednávanej veci sťažovateľky.

17. V súvislosti so sťažovateľkou namietaným porušením základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 2 ústavy ústavný súd poznamenáva, že toto sa *ratione materiae* vzťahuje špecificky na správne súdnictvo. V prípade sťažovateľky nespochybniteľne nešlo o konanie a rozhodovanie všeobecných súdov v rámci správneho súdnictva, čo akúkoľvek možnosť vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy *prima facie* vylučuje.

18. Pokiaľ sťažovateľka namieta porušenie práva podľa čl. 47 charty, ústavný súd vzhľadom na prijaté závery pokladal za bezpredmetné skúmať, či by sa na danú vec aplikovala charta. Navyše sťažovateľka sama nepredostrela žiadnu argumentáciu o aplikácii práva Európskej únie v jej právnej veci.

19. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

20. Ústavný súd dodáva, že ústavná sťažnosť sa argumentačne nachádza na hranici jej možného odmietnutia aj z dôvodu nedostatku zákonom ustanovených náležitostí [§ 56 ods. 3 písm. c) zákona o ústavnom súde], keďže sťažovateľka podáva sťažnosť oproti relevantnej judikatúre ústavného súdu, ktorá je evidentná a na ktorú sama poukazuje, čím sa jej sťažnosť stáva argumentačne nedostatočnou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2026

Libor Duľa
predseda senátu